

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΑΡΙΘΜ. 17/VI/2012
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου, του κτηρίου των Γραφείων της (Κότσικα 1Α & Πατησίων), την 27^η Ιανουαρίου 2012, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:15, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης

Μέλη: Ιωάννης Μπιτούνης,

Δημήτριος Λουκάς,

Εμμανουέλα Τρούλη,

Δημήτριος Δανηλάτος,

Δημήτριος Αυγητίδης,

Φραγκίσκος Αρμάος, λόγω

κωλύματος του τακτικού μέλους,

Νικολάου Τραυλού και

Μιχαήλ Τσαγκατάκης, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους, Βασιλείου Νικολετόπουλου.

Γραμματέας: Παρασκευή Α. Ζαχαριά

Θέμα της συνεδρίασης: Σύνταξη γνωμοδότησης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, βάσει του άρθρου 23 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α') επί του αιτήματος εξαίρεσης από τις διατάξεις του ν. 3919/2011 (ΦΕΚ 32 Α') «Αρχή της Επαγγελματικής Ελευθερίας, Κατάργηση Αδικαιολόγητων Περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων» για τη διατήρηση των περιορισμών α) για το επάγγελμα του κρεοπώλη, των εργαζομένων στα σφαγεία και τις επιχειρήσεις τεμαχισμού κρέατος, και β) για τη λειτουργία πτηνο-κτηνοτροφικών μονάδων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Την 2.11.2011 (αριθ. πρωτ. 6913) διαβιβάστηκε από το Υπουργείο Οικονομικών στην Επιτροπή Ανταγωνισμού αίτημα εξέτασης και έκδοσης γνωμοδότησης βάσει του άρθρου 23 του ν. 3959/2011 επί του αιτήματος θέσπισης εξαίρεσης από τις διατάξεις του ν. 3919/2011 της διατήρησης των περιορισμών που υπάρχουν α) για τους κρεοπώλες και τους εργαζόμενους στα σφαγεία (εκδοροσφαγείς) και τις επιχειρήσεις τεμαχισμού κρέατος να είναι κάτοχοι βεβαίωσης επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης σε Σχολή Επαγγελμάτων Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και β) σε σχέση με την τήρηση ελαχίστων αποστάσεων για τη λειτουργία πτηνο-κτηνοτροφικών μονάδων.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αφού έλαβε υπόψη της το ως άνω αίτημα του Υπουργού Οικονομικών, το σχέδιο προεδρικού διατάγματος και την υπ' αριθμ. πρωτ. 716/26.1.2012 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και ιδίως βάσει του άρθρου 23 παρ. 3 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με το οποίο διατυπώνει γνώμη σχετικά με σχέδια νόμων και λοιπών κανονιστικών ρυθμίσεων που μπορούν να εισαγάγουν εμπόδια στη λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού, αλλά και κατά την πρόβλεψη του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής, κλήθηκε να γνωμοδοτήσει επί του αιτήματος¹ θέσπισης εξαίρεσης από τις διατάξεις του ν. 3919/2011 των περιορισμών α) της κατοχής σχετικής βεβαίωσης από την αρμόδια Σχολή Επαγγελματιών Κρέατος για το επάγγελμα του κρεοπώλη και των εργαζομένων στα σφαγεία (εκδοροσφαγείων) και τις επιχειρήσεις τεμαχισμού κρέατος και β) της τήρησης ελαχίστων αποστάσεων για τη λειτουργία πτηνο-κτηνοτροφικών μονάδων. Το ανωτέρω αίτημα γνωμοδότησης κατατέθηκε στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3919/2011 «*Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων*», ο οποίος προέβλεπε, με προεδρικό διάταγμα εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου, τη δυνατότητα θέσπισης εξαιρέσεων, εφόσον αυτό επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος και συνάμα πληρούνται και οι απαιτήσεις της αρχής της αναλογικότητας. Το Υπουργείο Οικονομικών διαβίβασε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για περαιτέρω οικονομική αξιολόγηση και έλεγχο καθυστερημένα αιτήματα για τη διατήρηση είτε περιορισμών είτε προηγούμενης διοικητικής άδειας για ορισμένα επαγγέλματα, προκειμένου, μετά τις ανωτέρω αξιολογήσεις, να προωθήσει για ψήφιση στη Βουλή ενιαίο νόμο, για την εξαίρεση από τις διατάξεις του ν. 3919/2011 των επαγγελμάτων για τα οποία θα προκύψει θετική γνωμοδότηση².
2. Προκειμένου να αξιολογηθούν οι ανωτέρω περιορισμοί με βάση τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού, γίνεται συνοπτική παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου του οποίου ζητείται η διατήρηση. Η αξιολόγηση της συμβατότητας των

¹ Επισημαίνεται, ότι δεν έχει αποσταλεί στην Υπηρεσία σχέδιο σχετικού Προεδρικού Διατάγματος για τα εξεταζόμενα επαγγέλματα.

² Βλ. σχετικά το υπ' αριθ. πρωτ. 5561/7.9.2011 έγγραφο του Υπ. Οικονομικών αλλά και το υπ' αριθ. πρωτ. 508/19.1.2011 του Γεν. Γραμματέα του Υπ. Οικονομικών, στο οποίο επισημαίνεται ότι οι διατάξεις που περιλαμβάνονται στην πρόταση του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου «Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» δεν αναιρούν την πρόθεση να καταρτιστεί ενιαίος νόμος που θα περιλαμβάνει εξαιρέσεις του Ν 3919/2011 και επί των οποίων έχει κληθεί να γνωμοδοτήσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού.

προς διατήρηση διατάξεων με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού λαμβάνει χώρα στο τέλος της παρούσας.

3. Η παρούσα γνωμοδότηση περιορίζεται στην εξέταση του δικαιολογημένου, εύλογου και αναλογικού χαρακτήρα των προς διατήρηση απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής άδειας εξ επόψεως των αρχών και κανόνων της θεωρίας και της πρακτικής του ελεύθερου ανταγωνισμού (βλ. και άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 3919/2011). Οι κατωτέρω απόψεις είναι αυστηρά γενικές και δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένες συμπεριφορές που κρίνονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 και 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ»). Αναφέρονται δε σε ζητήματα ουσίας του δικαίου του ανταγωνισμού, ενώ δεν άπτονται ζητημάτων διαδικασίας και τύπου θέσπισης των εξαιρέσεων. Δεν δεσμεύουν την Επιτροπή Ανταγωνισμού σε υπάρχουσες ή μελλοντικές υποθέσεις και διαδικασίες, και, ενδεικτικά, σε σχέση με τυχόν ρυθμιστικά εμπόδια που δεν περιλαμβάνονται στο ως άνω αίτημα. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιφυλάσσεται να επανέλθει στο μέλλον αναφορικά με κινδύνους εμφάνισης αντιανταγωνιστικών συνεπειών, κατά την εξειδίκευσή τους από το νομοθέτη ή την εκτελεστική εξουσία.

II. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

II.A. ΚΡΕΟΠΩΛΕΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΡΟΣΦΑΓΕΙΣ

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης των υποψήφιων κρεοπωλών και εκδοροσφαγέων προσδιορίζονται στο Π.Δ. 126/2000³ (ΦΕΚ 111

³ Στο άρθρο 2 του ανωτέρω Π.Δ. δίνονται οι ορισμοί: Κρεοπώλης θεωρείται ο ιδιοκτήτης ή υπάλληλος κρεοπωλείου ή ο τεχνίτης εργαστηρίου επεξεργασίας και τυποποίησης κρέατος, που είναι κάτοχος βεβαίωσης σχολής επαγγελματιών κρέατος, ο οποίος ασχολείται στο κρεοπωλείο ή στο εργαστήριο με τον τεμαχισμό, την αποστέωση, την παρουσίαση και τη διάθεση για εμπορία του κρέατος των σφαγίων ζώων, πτηνών, κοκκίων και μεγάλων ή μικρών τριχωτών ή πτερωτών θηραμάτων. Παραδοσιακός κρεοπώλης είναι ο ιδιοκτήτης ή ο υπάλληλος κρεοπωλείου ή τεχνίτης εργαστηρίου επεξεργασίας και τυποποίησης κρέατος, ο οποίος ασχολείται με εμπειρικό τρόπο πριν από τις 20.12.1988 (ή 31.12.1990) με τις αναφερόμενες στο επάγγελμα του κρεοπώλη δραστηριότητες.

Επισημαίνεται, ότι, σε συνέχεια τηλεφωνικής επικοινωνίας της ΓΔΑ με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 121/2006, έως 8.6.2008 όλα τα άτομα που ασκούσαν το επάγγελμα του παραδοσιακού κρεοπώλη και του παραδοσιακού εκδοροσφαγέα έπρεπε να έχουν τις αντίστοιχες βεβαιώσεις και πλέον έχει λήξει η διαδικασία χορήγησης τέτοιων βεβαιώσεων.

Επιπλέον, ως παραδοσιακός κρεοπώλης νοείται και η σύζυγος του παραδοσιακού κρεοπώλη – ιδιοκτήτη κρεοπωλείου, που ασχολείται κατά εμπειρικό τρόπο στο κρεοπωλείο του συζύγου του με τον τεμαχισμό, την αποστέωση, την περιποίηση, την παρουσίαση και τη διάθεση για εμπορία του κρέατος των σφαγίων ζώων. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση στην ενδιαφερόμενη σύζυγο παραδοσιακού κρεοπώλη, βεβαίωσης παραδοσιακού κρεοπώλη, προκειμένου να ασκήσει το αντίστοιχο επάγγελμα του συζύγου του, καθώς και ο χρόνος και τα αντικείμενα της εκπαίδευσης. Η βεβαίωση που χορηγείται δεν παρέχει δικαίωμα λειτουργίας άλλου κρεοπωλείου πλην εκείνου του συζύγου του [βλ. άρθρο 20 παρ. 25 του ν. 3399/2005 (ΦΕΚ 255 Α')].

Εκδοροσφαγέας είναι το άτομο που ασχολείται σε ένα σφαγείο με τις εργασίες αναισθητοποίησης, σφαγής, εκδοράς, εκσπλαχνισμού και παρουσίασης των σφαγίων (μεγάλα και μικρά μηρυκαστικά και χοίροι).

Α') «Όροι και προϋποθέσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης των υποψηφίων κρεοπωλών και εκδοροσφαγέων», όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει με το ΠΔ 121/2006 (ΦΕΚ 122 Α').

5. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. 126/2000 και το άρθρο 2 του ΠΔ 121/2006, μέσα σε μια διετία από την έναρξη ισχύος τους αντίστοιχα, όλα τα άτομα που ασκούν το επάγγελμα του κρεοπώλη, του παραδοσιακού κρεοπώλη, του εκδοροσφαγέα και του παραδοσιακού εκδοροσφαγέα θα πρέπει να είναι κάτοχοι βεβαίωσης ή πιστοποιητικού επαγγελματικής ικανότητας κρεοπώλη⁴.
6. Η βεβαίωση ή το πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας κρεοπώλη χορηγείται είτε α) από τις Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος Αθήνας, Θεσσαλονίκης, Λάρισας και Δράμας⁵, οι οποίες αποτελούν ειδικές αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επιπέδου αντιστοίχου Διεύθυνσης και υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής, είτε β) από αντίστοιχες σχολές των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας. Στις Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος η παρακολούθηση είναι δωρεάν, και οι εκπαιδευόμενοι πληρώνουν δίδακτρα ανά ώρα, μόνο στην περίπτωση απογευματινών μαθημάτων (πέραν, δηλαδή, του κανονικού ωραρίου των

Παραδοσιακός εκδοροσφαγέας είναι το άτομο που ασχολείται με τις δραστηριότητες του εκδοροσφαγέα με εμπειρικό τρόπο πριν τις 31.12.1994 (ή 31.12.2000). Με το άρθρο 2 του Π.Δ. 121/2006 ορίστηκε ότι μέσα σε δύο έτη από την έναρξη ισχύος του προαναφερόμενου ΠΔ, κάτοχοι βεβαίωσης παραδοσιακού εκδοροσφαγέα έπρεπε να είναι όλα τα άτομα που ασκούσαν το επάγγελμα πριν τις 31.12.2000.

Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι οι σχολές οι οποίες έχουν εκπαιδευτική, ενημερωτική και ερευνητική αποστολή και δραστηριότητα σε θέματα:

- Τεχνολογίας σφαγείων, εργαστηρίων και χώρων επεξεργασίας και τυποποίησης κρέατος και προϊόντων του, συστηματικής διαδικασίας σφαγής και επεξεργασίας των διαφόρων ειδών σφαγίων ζώων, παραγωγής και προετοιμασίας του κρέατος και των προϊόντων αυτού.
- Επεξεργασίας και αξιοποίησης των διαφόρων παραπροϊόντων του κρέατος και των προϊόντων του.
- Υγιεινής παραγωγής, επεξεργασίας, διακίνησης και συντήρησης του κρέατος και των προϊόντων του.
- Εμπορίας και διαμόρφωσης των τιμών του κρέατος των διαφόρων ειδών των παραγωγικών ζώων καθώς και των προϊόντων του³.
- Ποιοτικής κατάταξης των σφαγίων των παραγωγικών ζώων και γενικά της ποιότητας του κρέατος και των προϊόντων του.
- Επιμόρφωσης και εξειδίκευσης των κτηνιάτρων στην ταξινόμηση των σφαγίων, την τεχνολογία, την υγιεινή και γενικά την ποιότητα του κρέατος και των προϊόντων του, περιοδικής ενημέρωσης και παροχής τεχνογνωσίας στους αρμόδιους κτηνιάτρους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, των κτηνιατρικών υπηρεσιών και εκπροσώπησης της χώρας στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα τεχνολογίας και ποιότητας του κρέατος και των προϊόντων του.

Οι συγκεκριμένες σχολές τηρούν μητρώα των εκπαιδευόμενων σε αυτές και χορηγούν βεβαιώσεις στους δικαιούχους.

⁴ Με το άρθρο 2 του Π.Δ. 121/2006 ορίστηκε ότι μέσα σε δύο έτη από την έναρξη ισχύος του προαναφερόμενου ΠΔ, κάτοχοι βεβαίωσης παραδοσιακού κρεοπώλη έπρεπε να είναι όλα τα άτομα που ασκούσαν το επάγγελμα πριν τις 31.12.1990.

⁵ Οι σχολές Λάρισας και Δράμας συστάθηκαν με το Π.Δ. 28/2008 «Τροποποίηση ΠΔ.455/1990 –Σύσταση και Αναδιάρθρωση Κτηνιατρικών Υπηρεσιών Υπουργείου Γεωργίας».

εκπαιδευτών), το ύψος των οποίων καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

7. Οι λεπτομέρειες που αφορούν στη χρονική διάρκεια της εκπαίδευσης, στη διδασκόμενη ύλη, στον αριθμό της κάθε ομάδας, στις δοκιμασίες για την απόκτηση της σχετικής βεβαίωσης καθορίζονται στο Παράρτημα Ι του σχετικού Π.Δ. 126/2000⁶.
8. Η αναγνώριση της αντιστοιχίας των Σχολών Επαγγελματιών Κρέατος της αλλοδαπής γίνεται από τη Δ/νση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από την υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών των ενδιαφερομένων μέσω των Σχολών Επαγγελματιών Κρέατος, οι οποίες και εισηγούνται σχετικά με τη χορήγηση ή μη αναγνώριση της αντιστοιχίας⁷.
9. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα έχουν επαγγελματικά δικαιώματα κρεοπώλη και εκδοροσφαγέα, μόνο τα άτομα τα οποία κατέχουν τη συγκεκριμένη βεβαίωση⁸. Πέραν των ανωτέρω θεσμοθετημένων Σχολών Επαγγελματιών Κρέατος δεν υπάρχουν άλλοι φορείς που να χορηγούν βεβαίωση επαγγελματικής ικανότητας κρεοπώλη ή εκδοροσφαγέα.
10. Οι ενδιαφερόμενοι προκειμένου να αποκτήσουν τη βεβαίωση κρεοπώλη ή εκδοροσφαγέα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. 126/2000, πρέπει να υποβάλουν

⁶ Ενδεικτικά είναι:

- i. Χρονική διάρκεια εκπαίδευσης: Συνολικά 300 ώρες εκ των οποίων 85 ώρες θεωρητική διδασκαλία, 100 ώρες πρακτική διδασκαλία, 15 ώρες εκπαιδευτικές επισκέψεις και 100 ώρες πρακτική εξάσκηση σε επιλεγμένα κρεοπωλεία.
- ii. Αριθμός εκπαιδευομένων: 20 άτομα ανά τμήμα.
- iii. Μορφή εκπαίδευσης: Θεωρητική διδασκαλία, πρακτική εκπαίδευση, εκπαιδευτικές επισκέψεις, πρακτική εξάσκηση σε χώρους εργασίας.
- iv. Διδασκόμενη ύλη: θέματα γενικού χαρακτήρα (γενικά για τα τρόφιμα, στοιχεία ανατομίας, φυσιολογίας, παθολογίας, ζωοτεχνίας, υγιεινής, εμπορίας ζώων κ.λπ.) και θέματα ειδικού χαρακτήρα (προστασία, υγιεινή, ποιοτική κατάταξη ζώων, οργάνωση κρεοπωλείου, παράγοντες αλλοίωση κρέατος, ισχύουσα νομοθεσία κ.λπ.).
- v. Δοκιμασίες για την απόκτηση βεβαίωσης κρεοπώλη.
- vi. Τύπος παρεχόμενης βεβαίωσης κρεοπώλη.

⁷ Απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση είναι:

- i. «Βεβαίωση κρεοπώλη» ή «πιστοποιητικό επαγγελματικής ικανότητας κρεοπώλη» συνοδευόμενο από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, που έχει χορηγηθεί από κρατική σχολή επαγγελματιών κρέατος ή τεχνιτών κρέατος της αλλοδαπής.
- ii. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δεν είναι κάτοχος βεβαίωσης ή πιστοποιητικού επαγγελματικής ικανότητας που έχει χορηγηθεί κατευθείαν από κρατικό ίδρυμα της αλλοδαπής, αλλά από άλλο φορέα (ιδιωτική σχολή ή σύλλογο ή σωματείο κρεοπωλών), θα πρέπει να προσκομίσει βεβαίωση επίσημης αναγνώρισης του φορέα αυτού από κρατική υπηρεσία (Υπουργείο Παιδείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Ανάπτυξης κ.λπ.).

⁸ Βάσει έρευνας δεν υπάρχουν ιδιωτικές σχολές με αμιγή ειδικότητα κρεοπώλη ή εκδοροσφαγέα ούτε Τεχνικά Επαγγελματικά Λύκεια.

αίτηση συνοδευόμενη από απολυτήριο υποχρεωτικής εκπαίδευσης μέσω της οικείας Δ/σης Κτηνιατρικής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή απευθείας στις Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος, οι οποίες όταν συγκεντρώσουν τον απαιτούμενο αριθμό ατόμων ειδοποιούν τους ενδιαφερόμενους, προκειμένου να προβούν στην εκπαίδευση τους⁹. Η επιλογή των ενδιαφερομένων γίνεται με βάση την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης τους¹⁰. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί κατά την κρίση της Σχολής να λαμβάνονται υπόψη αποδεδειγμένες κοινωνικές ανάγκες¹¹.

11. Κρεοπωλεία, εργαστήρια τεμαχισμού κρέατος και σφαγεία τα οποία απασχολούν άτομα χωρίς την προαναφερόμενη βεβαίωση υφίστανται χρηματικές ποινές (2.000 - 4.000 ευρώ) και σε περίπτωση υποτροπής ανάκληση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης.
12. Από έρευνα της Υπηρεσίας σε χώρες της Ε.Ε. (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Γαλλία), στις Η.Π.Α. και τον Καναδά, προκύπτει, ότι σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες χώρες απαιτείται για την άσκηση του επαγγέλματος του κρεοπώλη και του εκδοροσφαγέα σχετική εκπαίδευση από σχολές οι οποίες σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων διηθητικής ή τριηθητικής φοίτησης¹². Επισημαίνεται, ότι το 75% του χρόνου φοίτησης αφορά σε πρακτική εκπαίδευση σε πιστοποιημένες από τις σχολές επιχειρήσεις. Σε ορισμένες χώρες (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο) έχουν τη δυνατότητα όσοι επιθυμούν να ασκήσουν τα εν λόγω επαγγέλματα να παρακολουθήσουν ένα κύκλο μαθημάτων μικρότερης χρονικής διάρκειας και να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους ως βοηθοί κρεοπώλες. Τέλος, από την έρευνα της Υπηρεσίας προέκυψε ότι στην Ε.Ε. δεν λειτουργούν καθαρά ιδιωτικές σχολές (π.χ. στην Ολλανδία οι σχολές είναι μόνο δημόσιες), λόγω του υψηλού κόστους λειτουργίας (π.χ. κόστος σφαγείου). Σε ορισμένες χώρες (π.χ. Γαλλία, Γερμανία) λειτουργούν σχολές οι οποίες χρηματοδοτούνται κατά το ήμισυ από το Δημόσιο και κατά το ήμισυ από τον εκάστοτε επαγγελματικό φορέα των κρεοπωλών – εκδοροσφαγέων, αλλά σε κάθε περίπτωση υπό την εποπτεία του Δημοσίου.

⁹ Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση των παραδοσιακών κρεοπωλών ή εκδοροσφαγέων, οι οποίοι επιθυμούν να λάβουν επιπρόσθετα βεβαίωση κρεοπώλη ή εκδοροσφαγέα. Η χρονική διάρκεια της εκπαίδευσης των ανωτέρω παραδοσιακών κρεοπωλών και εκδοροσφαγέων προβλέπεται ότι δε θα υπερβαίνει το ήμισυ της χρονικής διάρκειας της εκπαίδευσης που προβλέπεται για τους κρεοπώλες και τους εκδοροσφαγείς.

¹⁰ Κατόπιν σχετικής τηλεφωνικής επικοινωνίας με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διευκρινίστηκε ότι η αναμονή για εκπαίδευση την παρούσα χρονική περίοδο είναι 18 μήνες.

¹¹ Η περίπτωση αυτή προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 3 του Π.Δ. 121/2006.

¹² Π.χ. στο Ηνωμένο Βασίλειο το πιστοποιητικό που απαιτείται χορηγείται ενδεικτικά από το Chartered Institute of Environmental Health και το Royal Society for Public Health.

Επίσης, η εκπαίδευση οδηγεί σε πτυχία διαφορετικών βαθμίδων, όπως βοηθού κρεοπώλη, τεμαχιστή, «έμπειρου (head)» κρεοπώλη.

Π.Β. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΤΗΝΟ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

13. Για τη νόμιμη λειτουργία των πτηνο-κτηνοτροφικών μονάδων είναι απαραίτητη μεταξύ άλλων προϋποθέσεων και η τήρηση ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ της πτηνο-κτηνοτροφικής μονάδας και των χώρων που χρήζουν προστασίας, όπως είναι οι οικισμοί, οι λίμνες κ.λπ, σύμφωνα με την περιβαλλοντική υγειονομική νομοθεσία και συγκεκριμένα με τις Υπουργικές Αποφάσεις 83840/3591/1986 «Αποστάσεις από πόλεις, λίμνες και ακτές, λουτροπόλεις, τουριστικούς χώρους, νοσοκομεία και ευαγή ιδρύματα για την ανέγερση νέας ή επέκταση νόμιμα υφιστάμενης κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής εγκατάστασης» (ΦΕΚ 1 Δ΄ της 05-01-1987) και Υ1β/2000 «Υγειονομική διάταξη “Περί όρων ιδρύσεως και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων”» (ΦΕΚ 343 Β΄ της 04-05-1995)¹³.
14. Σύμφωνα με την ανωτέρω νομοθεσία, οι ελάχιστες αποστάσεις για την ανέγερση νόμιμα υφιστάμενης κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής εγκατάστασης από όρια εθνικών οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, οικισμών και χωριών, πόλεων και κωμοπόλεων, παραδοσιακών οικισμών, λουτροπόλεων, τουριστικών χώρων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων, εκπαιδευτηρίων κ.ά. καθορίζονται με βάση το είδος και τον αριθμό των ζώων ή πτηνών που εκτρέφονται¹⁴. Στην περίπτωση ήδη

¹³ Επισημαίνεται ότι στο αίτημα αναφέρονται μόνον οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών μονάδων και χώρων που χρήζουν προστασίας και όχι άλλοι περιορισμοί. Για παράδειγμα, υπέπεσαν στην αντίληψη της ΓΔΑ τα κατωτέρω: Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 10 της Υγειονομικής διάταξης (Υ.Δ.) Υ1β/2000/1995 απαγορεύεται η λειτουργία πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, στην περιοχή της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ενώ με το άρθρο 2 παρ. 9 της ανωτέρω Υ.Δ., οι σχετικές υγειονομικές διατάξεις για την ποιότητα του πόσιμου νερού και του νερού που προορίζεται για εμφιάλωση, καθώς επίσης και για την προστασία των νερών των χρησιμοποιούμενων, για την ύδρευση των κατοίκων της περιοχής του Λεκανοπεδίου Αττικής ή άλλων πόλεων από ρυπάνσεις και μολύνσεις, θα λαμβάνονται υπόψη και για την εγκατάσταση νέων και την επέκταση ήδη λειτουργούντων πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Επίσης, στο άρθρο 4 της ανωτέρω Υ.Δ. ορίζεται ότι οι αποστάσεις μεταξύ των νεοϊδρυομένων στο εξής χοιροστασίων, πτηνοτροφείων και άλλων σταυλισμών θα είναι σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 4 που Π.Δ. 224/1998 απαγορεύεται η ίδρυση επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων οποιουδήποτε τομέα πτηνοτροφικής δραστηριότητας σε απόσταση μικρότερη των 300 μέτρων κατ’ ελάχιστο όριο και σφαγείων γενικά, καθώς και εγκαταστάσεων επεξεργασίας κόπρου και επεξεργασίας αποβλήτων, σε απόσταση μικρότερη των 1000 μέτρων από λειτουργούσες επιχειρήσεις πολλαπλασιασμού ή εκκολαπτήρια. Στην περίπτωση επιχειρήσεων επιλογής όλες οι κατ’ ελάχιστο όριο παραπάνω αποστάσεις ορίζονται σε 5.000 μέτρα.

¹⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 της Υ1β/2000/1995 «Οι κάθε είδους πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις ιδρύονται και λειτουργούν έξω από τους κατοικημένους χώρους (πόλεις, κωμοπόλεις, χωριά, οικισμούς), καθώς επίσης και από λουτροπόλεις, παραδοσιακούς οικισμούς, εθνικούς και επαρχιακούς δρόμους, σιδηροδρομικές γραμμές, ποτάμια, λίμνες, ακτές, αρχαιολογικούς και τουριστικούς χώρους, χώρους που παρουσιάζουν τουριστικό ενδιαφέρον κατά την κρίση της αρμόδιας Επιτροπής του άρθρου 15 του Ν 1579/1985, από τα υπάρχοντα ή από εκείνα που προβλέπεται κατά νόμιμο τρόπο να αναγερθούν νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα,

- υπάρχουσας κτηνοτροφικής ή πτηνοτροφικής εγκατάστασης σε στάσιμο οικισμό και εφόσον η ανέγερση ή η επέκταση της εγκατάστασης είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξή της, μπορεί με απόφαση του Νομάρχη (νυν Περιφερειάρχη) να μειώνονται οι ελάχιστες αποστάσεις από τα όρια των στάσιμων οικισμών¹⁵.
15. Οι ελάχιστες αποστάσεις δεν ισχύουν σε περιπτώσεις οικόσιτων ζώων και σε επέκταση νομίμων υφιστάμενων μονάδων, εφόσον η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων βεβαιώνει με αιτιολογημένη έκθεση, ότι η επέκταση επιβάλλεται από τις σύγχρονες μεθόδους ζωοτεχνικής και όχι από την αύξηση του ζωικού πληθυσμού.
16. Με απόφαση του Νομάρχη (νυν Περιφερειάρχη) μετά από γνωμοδότηση της επιτροπής σταυλισμού είναι δυνατόν για συγκεκριμένη περίπτωση να αυξηθούν ή να μειωθούν μέχρι 25% οι οριζόμενες αποστάσεις, με κριτήρια τις επικρατούσες γεωγραφικές, κλιματολογικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν γύρω από τη συγκεκριμένη μονάδα, καθώς και την κύρια απασχόληση των κατοίκων της περιοχής.
17. Κατ' εξαίρεση¹⁶ επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων (τυροκομεία, αλλαντοποιεία κ.λπ.) εντός ή σε γειτνίαση με τις εγκαταστάσεις πτηνοτροφικών μονάδων για την επεξεργασία αποκλειστικά ομοειδών προϊόντων παραγωγής αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούνται ο όροι και οι προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας υγειονομικής νομοθεσίας ή άλλης νομοθεσίας, στις επιχειρήσεις αυτές και ότι θα εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την προστασία των παραγομένων προϊόντων. Η παραπάνω ευνοϊκή ρύθμιση τέθηκε στο πλαίσιο της εφαρμογής προγράμματος καθετοποίησης παραγωγής και επεξεργασίας των προϊόντων πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές και οι πτηνο-κτηνοτροφικές μονάδες θα λειτουργούν υπό τον ίδιο φορέα και οι άδειες λειτουργίας των πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δεν θα μεταβιβάζονται σε άλλον φορέα, ανεξάρτητο από τον φορέα εκμεταλλεύσεως των παραπάνω επιχειρήσεων.

εκπαιδευτήρια, καθώς και από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, στρατόπεδα, εργοστάσια, βιοτεχνίες, κατασκηνωτικούς χώρους και μοναστήρια».

¹⁵ Βλ. Υπουργική απόφαση 83840/3591/1986.

¹⁶ Βλ. αναλυτικά το άρθρο 2 παρ. 7 της Υγειονομικής Διάταξης Υιβ/2000/1995.

18. Επίσης, οι ελάχιστες αποστάσεις δεν ισχύουν¹⁷, όταν πρόκειται να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις, χώροι ή δραστηριότητες που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και χρήζουν προστασίας, υπό τον όρο προηγούμενης καταβολής από τον φορέα που είναι υπαίτιος για την μετεγκατάσταση της πτηνοκτηνοτροφικής εγκατάστασης, πλήρους αποζημίωσης στον ιδιοκτήτη της πτηνοκτηνοτροφικής εγκατάστασης¹⁸.
19. Για την άδεια ίδρυσης πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, απαιτείται άδεια¹⁹ της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας²⁰, η οποία χορηγείται με σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής, ότι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της Υγειονομικής Διάταξης Υιβ/2000/1995 και των εκάστοτε σχετικών Υγειονομικών Διατάξεων. Για την ανωτέρω έγκριση μεταξύ άλλων εξετάζονται και η έκταση και η θέση του γηπέδου στο οποίο θα ιδρυθούν οι εγκαταστάσεις αυτές. Για δε τη λειτουργία των πτηνοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, απαιτείται αντίστοιχη άδεια λειτουργίας, όπως ανωτέρω, ότι πληρούνται οι όροι της Υγειονομικής διάταξης Υιβ/2000/1995 και της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.
20. Οι σχετικές άδειες ίδρυσης και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων χορηγούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα (εταιρικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί κ.λπ.) και ισχύουν, χωρίς χρονικούς περιορισμούς, για τους χώρους και τις εγκαταστάσεις, για τις οποίες έχουν εκδοθεί, και με την προϋπόθεση ότι, από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών, δεν δημιουργούνται προβλήματα σε βάρος της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Ειδικότερες διατάξεις προβλέπουν τις περιπτώσεις μεταβίβασης σε άλλον φορέα, συνταξιοδότησης, θανάτου, αύξησης της δυναμικότητας των εγκαταστάσεων και αν αντικαθίστανται οι άδειες εξαρχής ή αναλόγως αν

¹⁷ Βλ. άρθρο 5 του ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α').

¹⁸ Άρθρο 5 του ν. 3698/2008 «Αποστάσεις κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων», «1. Οι ελάχιστες αποστάσεις, μεταξύ κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, χώρων ή δραστηριοτήτων που χρήζουν προστασίας, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 της αριθ. Υ1 Β/2000/29.3.1995 Υγειονομικής Διάταξης και στην απόφαση αριθ. 83840/3591/12.12.1986 του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (ΦΕΚ 1 Δ/1987), έχουν αμφίδρομη ισχύ....».

¹⁹ Βλ. αναλυτικά στο άρθρο 8 παρ. 1 της Υιβ/2000/1995.

²⁰ Η Υιβ/2000/1995 αναφερόταν σε άδεια του «οικείου ΟΤΑ», ενώ ο Ν 3698/2008 στο άρθρο 4 παρ. 4 όρισε ότι «Όπου στις διατάξεις των άρθρων 8, 13, 14, 16, 21 της αριθ. Υ1β/2000 /29.3.1995 Υγειονομικής Διάταξης (ΦΕΚ 343 Β'/1995), αναφέρεται «ο οικείος Ο.Τ.Α.» ή «ο αρμόδιος Ο.Τ.Α.», για την εφαρμογή του άρθρου αυτού νοείται η Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης». Πλέον, από την [1η Ιανουαρίου του 2011](#), οπότε τέθηκε σε ισχύ το [Πρόγραμμα Καλλικράτης](#) του Ν.3852/2010¹³, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν (εν μέρει) από τις [περιφερειακές ενότητες](#).

ανανεώνονται. Συγκεκριμένα, για τη μεταφορά²¹ πτηνο-κτηνοτροφικής μονάδας σε άλλες εγκαταστάσεις ή για την προσθήκη νέων κτηριακών εγκαταστάσεων ή για ανακατασκευή αυτών, απαιτούνται νέες άδειες ιδρύσεως και λειτουργίας. Αν η προσθήκη των κτηριακών εγκαταστάσεων ή ανακατασκευή αυτών γίνεται με σκοπό τη βελτίωση της επιχείρησης, χωρίς να αυξηθεί ο ζωϊκός πληθυσμός, τότε βέβαια απαιτούνται νέες άδειες ιδρύσεως και λειτουργίας, αλλά χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι νέες αποστάσεις που ισχύουν, αλλά εκείνες (οι αποστάσεις) που ίσχυαν, όταν ο ενδιαφερόμενος πήρε την άδεια εκτός και αν αυτές, τότε, ήταν μεγαλύτερες οπότε θα λαμβάνονται υπόψη οπωσδήποτε οι νέες.

III. ΑΙΤΗΜΑ

21. Ειδικότερα, ζητείται όπως διατηρηθεί ο περιορισμός:

- A) οι απασχολούμενοι σε κρεοπωλεία και επιχειρήσεις τεμαχισμού κρέατος να είναι κάτοχοι βεβαίωσης επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης στη Σχολή Επαγγελματών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων,
- B) τήρησης ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ της πτηνο-κτηνοτροφικής μονάδας και χώρων που χρήζουν προστασίας²².

²¹ Βλ. αναλυτικά άρθρο 8 παρ. 7 της Υιβ/2000/1995.

²² Επισημαίνεται ότι στο αίτημα αναφέρονται μόνον οι ελάχιστες αποστάσεις μεταξύ κτηνοτροφικών μονάδων και χώρων που χρήζουν προστασίας και όχι άλλοι περιορισμοί. Για παράδειγμα, υπέπεσαν στην αντίληψη της ΓΔΑ τα κατωτέρω: α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 10 της Υγειονομικής διάταξης (Υ.Δ.) Υιβ/2000/1995 απαγορεύεται η λειτουργία πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, στην περιοχή της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης (γεωγραφικός περιορισμός βάσει του άρθρου 2 παρ. 2 περ. α' του Ν. 3919/2011, που θα μπορούσε να εξαιρεθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως αναλύεται κατωτέρω στο κεφ. IV στην εκτίμηση του αιτήματος εξαίρεσης), β) ενώ με το άρθρο 2 παρ. 9 της ανωτέρω Υ.Δ., οι σχετικές υγειονομικές διατάξεις για την ποιότητα του πόσιμου νερού και του νερού που προορίζεται για εμφιάλωση, καθώς επίσης και για την προστασία των νερών των χρησιμοποιούμενων, για την ύδρευση των κατοίκων της περιοχής του Λεκανοπεδίου Αττικής ή άλλων πόλεων από ρυπάνσεις και μολύνσεις, θα λαμβάνονται υπόψη και για την εγκατάσταση νέων και την επέκταση ήδη λειτουργούντων πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων (γεωγραφικός περιορισμός βάσει του άρθρου 2 παρ. 2 περ. δ' του Ν. 3919/2011, που θα μπορούσε να εξαιρεθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως αναλύεται κατωτέρω στο κεφ. IV στην εκτίμηση του αιτήματος εξαίρεσης). Επίσης, γ) στο άρθρο 4 της ανωτέρω Υ.Δ. ορίζεται ότι οι αποστάσεις μεταξύ των νεοϊδρυομένων στο εξής χοιροστασίων, πτηνοτροφείων και άλλων σταυλισμών θα είναι σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης (γεωγραφικός περιορισμός βάσει του άρθρου 2 περ. δ' του Ν. 3919/2011, που θα μπορούσε να εξαιρεθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως αναλύεται κατωτέρω στο κεφ. IV στην εκτίμηση του αιτήματος εξαίρεσης). Τέλος, δ) σύμφωνα με το άρθρο 4 που ΠΔ 224/1998 απαγορεύεται η ίδρυση επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων οποιουδήποτε τομέα πτηνοτροφικής δραστηριότητας σε απόσταση μικρότερη των 300 μέτρων κατ' ελάχιστο όριο και σφαγείων γενικά καθώς και εγκαταστάσεων επεξεργασίας κόπρου και επεξεργασίας αποβλήτων, σε απόσταση μικρότερη των 1000 μέτρων από λειτουργούσες επιχειρήσεις πολλαπλασιασμού ή εκκολαπτήρια. Στην περίπτωση επιχειρήσεων επιλογής όλες οι κατ' ελάχιστο όριο παραπάνω αποστάσεις ορίζονται σε 5.000 μέτρα (γεωγραφικός περιορισμός βάσει του άρθρου 2 παρ. 2 περ. δ' του Ν. 3919/2011, που θα μπορούσε να εξαιρεθεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως αναλύεται κατωτέρω στο κεφ. IV στην εκτίμηση του αιτήματος εξαίρεσης).

22. Οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που προβάλλονται στο αίτημα για τη διατήρηση του υπό σημείο Α) περιορισμού είναι η προστασία για λόγους υγιεινής ενός προϊόντος που απευθύνεται στη διατροφή του πληθυσμού και το οποίο είναι ευπρόσβλητο από μικροοργανισμούς, και, επομένως, οι «διαχειριστές» του εν λόγω προϊόντος, πρέπει, να είναι γνώστες: α) του χειρισμού του και β) της τήρησης των απαραίτητων κανόνων υγιεινής. Αν και στο αίτημα της διατήρησης του περιορισμού των αποστάσεων των πτηνό-κτηνοτροφικών μονάδων δεν προβάλλονται λόγοι για τη διατήρηση του περιορισμού αυτού, στο δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων²³ αναφέρεται, ότι σκοπός της άδειας εγκατάστασης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων ή εκμεταλλεύσεων, είναι «...η τήρηση των αντίστοιχων όρων και προϋποθέσεων για την προστασία των εργαζομένων, των περιοίκων και του περιβάλλοντος από κάθε κίνδυνο βλάβης της υγείας ή ενόχλησης ή ρύπανσης του περιβάλλοντος, που μπορεί να προκληθεί από τη λειτουργία της»²⁴.

IV. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

IV.A. ΚΡΕΟΠΩΛΕΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΡΟΣΦΑΓΕΙΣ

23. Ο περιορισμός με τον οποίο απαιτείται η βεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης σε Σχολή Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δεν συνιστά περιορισμό από εκείνους που καθορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3919/2011 και κατά συνέπεια δεν εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 3919/2011 (σελ. 3) δεν συμπεριλαμβάνονται στη ρύθμιση του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου περιορισμοί που έχουν υποκειμενικό χαρακτήρα, αναγόμενοι στο πρόσωπο του ενδιαφερόμενου να ασκήσει επάγγελμα, όπως οι συναπτόμενοι προς πάσης φύσεως αξιούμενα προσόντα, προς αποκτηθείσα εμπειρία, προς ικανότητες ή δεξιότητες που διαπιστώνονται με δοκιμασία και προς την ηλικία, για την είσοδο στο επάγγελμα ή την υποχρεωτική έξοδο από αυτό.

24. Σε κάθε περίπτωση, γενικότερα δεν δημιουργεί προβλήματα από πλευράς δικαίου του ανταγωνισμού, η υποχρέωση προσκόμισης διπλωμάτων ή τίτλων που

²³ Βλ. σχετικά www.opengov.gr/ypaat/?p=415 (Άρθρο 06: Διαδικασία χορήγησης άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και εκμεταλλεύσεων).

²⁴ Επίσης, στον Οδηγό Guide to good dairy farming practice (Food and Agriculture Organisation of the United Nations (FAO) /International Dairy Federation. 2004. Guide to good dairy farming practice. FAO, Rome), όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος αναφέρεται ότι οι κίνδυνοι από τις εγκαταστάσεις εκτροφής ζώων (όσον αφορά το περιβάλλον) προέρχονται κυρίως από τα απόβλητα, την χρήση χημικών (<http://www.fao.org/DOCREP/006/Y5224E/y5224e04.htm#bm4.5>), παράγοντες που ενισχύουν το επιχείρημα ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις θα πρέπει να έχουν μία απόσταση από αστικά κέντρα.

πρέπει να κατέχει ο ενδιαφερόμενος για να ασκήσει ορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα.

25. Εν προκειμένω, η πρόσβαση σε Σχολή Επαγγελμάτων Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι ελεύθερη, καθώς οποιοσδήποτε μπορεί να υποβάλλει αίτηση συνοδευόμενη από απολυτήριο υποχρεωτικής εκπαίδευσης και η επιλογή γίνεται με βάση την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, χωρίς να υπάρχει περιορισμός ως προς τον αριθμό των ατόμων που θα εκπαιδευθούν και θα έχουν πρόσβαση στο επάγγελμα (δεν υπάρχει δηλ. *numerus clausus*). Το γεγονός ότι, σε ειδικές περιπτώσεις, κατά την κρίση της Σχολής λαμβάνονται υπόψη αποδεδειγμένες κοινωνικές ανάγκες δεν δημιουργεί κάποιου είδους περιορισμό στην πρόσβαση αλλά ουσιαστικά προτεραιοποιεί ορισμένες αιτήσεις ενδιαφερομένων με βάση γενικά και απρόσωπα κοινωνικά κριτήρια (πολύτεκνοι κ.λπ.), προκειμένου οι τελευταίοι να έχουν τη δυνατότητα να εισέλθουν στη Σχολή νωρίτερα, λόγω της σημειούμενης 18μηνης αναμονής για εκπαίδευση (χρονική προτεραιότητα). Επισημαίνεται, ότι η εν λόγω 18μηνη αναμονή πρέπει με τη μέριμνα της οικείας υπηρεσίας να συντμηθεί, διότι δημιουργεί εμμέσως ζήτημα πρόσβασης στο επάγγελμα του κρεοπώλη (έμμεσο εμπόδιο εισόδου της μακρόχρονης αναμονής για εκπαίδευση από τον μοναδικό, έως τώρα στην Ελλάδα, Δημόσιο Φορέα).
26. Περαιτέρω, το αίτημα για το οποίο ζητείται να γνωμοδοτήσει η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ώστε να παραμείνει η προϋπόθεση ύπαρξης βεβαίωσης επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης σε Σχολή Επαγγελμάτων Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δεν αποτελεί αίτημα για διατήρηση προηγούμενης διοικητικής άδειας, αλλά αίτημα διατήρησης προϋπόθεσης που έχει σχέση με την επιβεβαίωση της ύπαρξης των προσόντων για την άσκηση του επαγγέλματος. Ως εκ τούτου και το εν λόγω αίτημα δεν εμπίπτει στο άρθρο 3 του ν. 3919/2011, με βάση τα όσα και ανωτέρω εκτέθηκαν.
27. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3919/2011, καταργείται το σύστημα προηγούμενης διοικητικής άδειας, όχι όμως και οι απαραίτητες προϋποθέσεις και τα ελάχιστα προσόντα που απαιτούνται για την άσκηση του οικείου επαγγέλματος, εφόσον δεν αντίκεινται στη διάταξη του άρθρου 2 του ίδιου νόμου. Ουσιαστικά, συνεπώς, δεν καταργούνται τα κριτήρια ή οι προϋποθέσεις αδειοδότησης, αλλά η γραφειοκρατική διαδικασία εκδόσεως της σχετικής άδειας, η οποία οδηγεί σε αυξημένο διοικητικό κόστος, είναι συχνά χρονοβόρα και επιβραδύνει την είσοδο νέων επαγγελματιών στην αγορά, περιορίζοντας, έτσι, τις επιλογές του καταναλωτή.

28. Δεδομένου ότι τα επιμέρους κριτήρια ή οι προϋποθέσεις αδειοδότησης εξακολουθούν να ισχύουν στο πλαίσιο πλέον της διαδικασίας αναγγελίας του άρθρου 3 του ν. 3919/2011, εφόσον, όμως, δεν εμπίπτουν στους καταργούμενους περιορισμούς του άρθρου 2, κρίνεται σκόπιμο να εξεταστούν, προκειμένου να αξιολογηθεί, αν με αυτούς επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και αν συνάδουν με την αρχή της αναλογικότητας, οπότε να διαπιστωθεί, αν εν τοις πράγμασι αποτελούν εμπόδια ως προς την πρόσβαση στο επάγγελμα του κρεοπώλη / εκδοροσφαγέα.
29. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και σε κάθε περίπτωση για λόγους πληρότητας, πρέπει να εκτιμηθεί, όσον αφορά στην κατοχή βεβαίωσης από Σχολή Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 2 παρ. 4 και 3 παρ. 2 του ν. 3919/2011 για να διατηρηθεί η εν λόγω προϋπόθεση. Οι προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου είναι: i) Η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, ii) ο περιορισμός αυτός να είναι α) πρόσφορο, β) αναγκαίο, και γ) αναλογικό μέσο για την εξυπηρέτησή του επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και iii) ο περιορισμός αυτός να μην εισάγει άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους. Οι προϋποθέσεις του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 3919/2011 είναι: i) Η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και ii) Η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας. Συνεπώς, οι προϋποθέσεις των οποίων η πλήρωση θα εξετασθεί είναι αυτές του άρθρου 2 παρ. 4 του ν. 3919/2011, που εμπεριέχουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 παρ. 2 του ν. 3919/2011.

1) Εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος

30. Ο επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος για τη διατήρηση της προηγούμενης αδείας είναι η προστασία της υγείας των καταναλωτών. Το κρέας είναι προϊόν διατροφής ευπρόσβλητο από μικροοργανισμούς και θα πρέπει τα πρόσωπα που το επεξεργάζονται να είναι γνώστες του χειρισμού του καθώς και της τήρησης των απαραίτητων κανόνων υγιεινής. Εξυπακούεται, ότι εάν το πρόσωπο που επιδίδεται στην κοπή και στην επεξεργασία του κρέατος δεν γνωρίζει τα τμήματα του ζώου που αποκόπτει και επεξεργάζεται, δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος υγείας για τον καταναλωτή.

2) Κατάλληλότητα, αναγκαιότητα και αρχή αναλογικότητας

31. Η προϋπόθεση αυτή είναι πρόσφορη, δηλαδή, κατάλληλη να επιφέρει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, διότι είναι θεμιτό να υπάρχει βεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης σε Σχολή Επαγγελματιών Κρέατος, αλλά και

αναγκαίος, διότι σε περίπτωση μη διατήρησής του ο πληθυσμός θα υπόκειται σε κινδύνους υγείας. Επίσης, κρίνεται και αναλογικός προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο περιοριστικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει το σκοπό αυτό. Σημειώνεται, ότι η αρχή της αναλογικότητας είναι πλέον και ρητά συνταγματικά κατοχυρωμένη (άρθρο 25 §1 Σ)²⁵. Εν προκειμένω, κατά την εφαρμογή της αρχής αυτής, δεν εμφανίζονται προς την υποχρέωση φοίτησης σε Σχολή Επαγγελματιών Κρέατος εναλλακτικές δυνατότητες, οι οποίες να είναι λιγότερο επαχθείς και να εξυπηρετούν εξίσου το δημόσιο σκοπό. Ο εκ των υστέρων έλεγχος, ο οποίος διενεργείται από τον ΕΦΕΤ (για τήρηση των κανόνων υγιεινής) δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι επαρκεί ως κατασταλακτικό μέτρο αλλά ούτε και οι χρηματικές ποινές που επιβάλλονται. Επίσης, και στο εξωτερικό υφίσταται ανάλογη εκπαίδευση των κρεοπωλών, σε ορισμένες περιπτώσεις μεγαλύτερης διάρκειας και μάλιστα με διαβαθμίσεις (π.χ. βοηθός κρεοπώλη κ.λπ.). Εξάλλου, ρυθμίσεις για τη διατήρηση της ποιότητας των παρεχόμενων επαγγελματικών υπηρεσιών και την προστασία των καταναλωτών είναι απαραίτητες και περιορίζουν λιγότερο τον ανταγωνισμό σε σχέση με άλλα μέτρα. Η συγκεκριμένη υπηρεσία πώλησης κρέατος απαιτεί από τον ελεύθερο επαγγελματία ένα επίπεδο τεχνικής γνώσης, το οποίο μόνον από Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος θα μπορούσε λάβει. Πρέπει να επισημανθεί, όμως, ότι επειδή προβλέπεται ότι η εκπαίδευση πραγματοποιείται σήμερα μόνον από τις δημόσιες Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς στην Ελλάδα δεν λειτουργεί άλλη Σχολή (δημόσια ή ιδιωτική), χορηγείται, όμως, αντιστοιχία από σχολές επαγγελματιών κρέατος της αλλοδαπής, (εκτός των αντίστοιχων κρατικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής) αλλά και από άλλους φορείς (ιδιωτικές σχολές ή συλλόγους ή σωματεία κρεοπωλών), οι οποίοι όμως έχουν αναγνωρισθεί επίσημα από την αντίστοιχη κρατική αλλοδαπή υπηρεσία, θα μπορούσε, αναλόγως, να προβλεφθεί σε περίπτωση μελλοντικής ίδρυσης ελληνικών ιδιωτικών σχολών επαγγελματιών κρέατος, να διευκολυνθεί η ίδρυσή τους αλλά και η αναγνώριση τους αρμοδίως π.χ. από την Δ/νση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, βάσει συγκεκριμένων νόμιμων προϋποθέσεων πιστοποίησης.

3) Μη διάκριση

²⁵ Σύμφωνα με πάγια νομολογία (βλ. ενδεικτικά ΑΠ 6/2011, 6/2009, 27/2008, ΣτΕ 990/2004 κ.ά.) με την αρχή της αναλογικότητας ελέγχεται α) η καταλληλότητα του περιορισμού να επιφέρει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, β) ο αναγκαίος χαρακτήρας του (εάν είναι ο λιγότερο επαχθής για τον θιγόμενο αποδέκτη του μέτρου) και γ) η συνάφεια και εύλογη σχέση μεταξύ του μέτρου και του επιδιωκόμενου σκοπού (δεν πρέπει να συνεπάγεται περισσότερα μειονεκτήματα για τα δικαιώματα του πολίτη, παρά πλεονεκτήματα για τα συνταγματικά συμφέροντα, στην προστασία των οποίων αποβλέπει).

32. Η εν λόγω προϋπόθεση δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους. Συνεπώς, δεν είναι αντίθετος με τη διάταξη του άρθρου 56 ΣΛΕΕ (πρώην 49 ΕΚ).
33. Επομένως, η εν λόγω προϋπόθεση της κατοχής βεβαίωσης επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης σε Σχολή Επαγγελματών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης δεν οδηγεί σε περιορισμό στην πρόσβαση στο επάγγελμα του κρεοπώλη/εκδοροσφαγέα και δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό. Επισημαίνεται, όμως, ότι ανάλογη βεβαίωση θα μπορούσε, όπως προαναφέρθηκε, να προβλεφθεί να χορηγούν, εκτός της ανωτέρω δημόσιας σχολής και των πιστοποιημένων μη κρατικών αλλοδαπών φορέων και αντίστοιχοι μελλοντικοί ελληνικοί πιστοποιημένοι φορείς. Επίσης, ο χρόνος της 18μηνης αναμονής για εκπαίδευση πρέπει να συντημηθεί, ώστε να μην υπάρχει έμμεσο εμπόδιο στο επάγγελμα.

IV.B. ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΤΗΝΟ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

34. Για την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, απαιτείται άδεια της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, η οποία χορηγείται εφόσον, μεταξύ άλλων, ληφθεί υπόψη η θέση της εγκατάστασης και η νόμιμη απόστασή της, σύμφωνα με τις οικείες υγειονομικές διατάξεις και της σχετικής νομοθεσίας. Εν προκειμένω, το αίτημα δεν αφορά την παροχή γνώμης για τη διατήρηση του συνόλου της προηγούμενης διοικητικής αδείας ίδρυσης ή/και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων αλλά μόνο την οριζόμενη απόσταση. Επομένως, δεν συνιστά περιορισμό από αυτούς που καθορίζονται στα άρθρα 2²⁶ και 3²⁷ του ν. 3919/2011 και κατά συνέπεια δεν εμπίπτει στις διατάξεις του νόμου αυτού.
35. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3919/2011, καταργείται το σύστημα προηγούμενης διοικητικής άδειας, όχι όμως και οι απαραίτητες προϋποθέσεις, οι οποίες απαιτούνται για την άσκηση του οικείου επαγγέλματος, εφόσον δεν αντίκεινται στη διάταξη του άρθρου 2 του ίδιου νόμου. Ουσιαστικά, συνεπώς, δεν καταργούνται τα κριτήρια αδειοδότησης, αλλά η γραφειοκρατική διαδικασία εκδόσεως της σχετικής άδειας, η οποία οδηγεί σε αυξημένο διοικητικό κόστος,

²⁶ Εφόσον, οι σχετικές άδειες χορηγούνται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα χωρίς numerus clausus, ισχύουν χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς (με την επιφύλαξη της επισήμανσης για γεωγραφικούς που δεν είναι αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης, βλ. ανωτέρω υποσημείωση 28) και χωρίς χρονικούς περιορισμούς δεν εμπίπτει η προϋπόθεση στους περιορισμούς του άρθρου 2 του ν. 3919/2011.

²⁷ Δεν υπάρχει αίτημα για εξαίρεση απαίτησης προηγούμενης διοικητικής άδειας, οπότε δεν εμπίπτει στο άρθρο 3 του ν. 3919/2011.

είναι συχνά χρονοβόρα και επιβραδύνει την είσοδο νέων επαγγελματιών στην αγορά, περιορίζοντας έτσι τις επιλογές του καταναλωτή.

36. Δεδομένου ότι τα επιμέρους κριτήρια ή οι προϋποθέσεις αδειοδότησης εξακολουθούν να ισχύουν στο πλαίσιο πλέον της διαδικασίας αναγγελίας του άρθρου 3 του ν. 3919/2011, εφόσον, όμως, δεν εμπίπτουν στους καταργούμενους περιορισμούς του άρθρου 2, κρίνεται σκόπιμο να εξεταστούν, προκειμένου να αξιολογηθεί, αν με αυτούς επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και αν συνάδουν με την αρχή της αναλογικότητας, οπότε να διαπιστωθεί αν εν τοις πράγμασι αποτελούν εμπόδια για την αδειοδότηση ίδρυσης και λειτουργίας πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων.
37. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και σε κάθε περίπτωση για λόγους πληρότητας, πρέπει να εκτιμηθεί, όσον αφορά στην τήρηση ελάχιστης απόστασης των πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από άλλες εγκαταστάσεις ή φυσικούς χώρους, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 2 παρ. 4 και 3 παρ. 2 του ν. 3919/2011 που παρατέθηκαν ανωτέρω (παρ. 29) για να πρέπει να διατηρηθεί ο εν λόγω περιορισμός.

1) Εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος

38. Ο επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος για τη διατήρηση της προϋπόθεσης της απόστασης, είναι η προστασία της δημόσιας υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος γενικότερα. Οι πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, παρά τον εκσυγχρονισμό αυτών, οφείλουν για την αποφυγή προκλήσεως δυσοσμίων, μόλυνσεων των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων (είτε δηλ. πόσιμου είτε αρδεύσιμου νερού) και γενικότερα ρύπανσης του περιβάλλοντος να βρίσκονται σε ασφαλείς αποστάσεις από τις περιοχές που ρητά ορίζει η υγειονομική νομοθεσία.

2) Καταλληλότητα, αναγκαιότητα και αρχή της αναλογικότητας

39. Η ανωτέρω τασσόμενη προϋπόθεση είναι πρόσφορη, διότι δεν είναι θεμιτό να βρίσκονται σε κοντινή απόσταση πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις με οικισμούς και χωριά, πόλεις και κωμοπόλεις, παραδοσιακούς οικισμούς, λουτροπόλεις, τουριστικούς χώρους, νοσοκομεία, ευαγή ιδρύματα και εκπαιδευτήρια αλλά και αναγκαίος, διότι σε περίπτωση μη διατήρησής του ο πληθυσμός θα υπόκειται σε κινδύνους υγείας, καθώς παρά τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων αυτών δεν δύναται να εκμηδενισθούν για παράδειγμα οι οσμές των ζώων, ενώ σε περίπτωση μη σωστής λειτουργίας τους ο κίνδυνος μόλυνσης των υδάτων κοντά σε οικισμούς, ακτές, λίμνες, ποτάμια κ.ά. είναι μεγάλος και δεν δύναται εύκολα να αποκατασταθεί. Επίσης, κρίνεται και αναλογικός προς τη

σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, διότι δεν υφίσταται λιγότερο αναλογικός περιορισμός που θα μπορούσε να διαφυλάξει το σκοπό αυτό (όπως προελέχθη ο εκσυγχρονισμός των εγκαταστάσεων δεν αρκεί). Οι εξαιρέσεις που εισάγονται κρίνονται αναλογικές, καθώς στην περίπτωση που επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων (τυροκομεία, αλλαντοποιεία κ.λπ.) εντός ή σε γειτνίαση με τις εγκαταστάσεις πτηνοτροφικών μονάδων για την επεξεργασία αποκλειστικά ομοειδών προϊόντων παραγωγής αυτών, τίθεται η προϋπόθεση ότι θα πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας υγειονομικής νομοθεσίας ή άλλης νομοθεσίας και ότι οι επιχειρήσεις αυτές θα εξασφαλίζουν όλες τις απαραίτητες συνθήκες για την προστασία των παραγομένων προϊόντων. Η παραπάνω ρύθμιση τέθηκε ρητά από το νομοθέτη, στο πλαίσιο της εφαρμογής προγράμματος καθετοποίησης παραγωγής και επεξεργασίας των προϊόντων πτηνοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και, επομένως, ευνοεί την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Περαιτέρω, με τη δικλείδα που εισάγει ο νομοθέτης, ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις και οι πτηνο-κτηνοτροφικές μονάδες θα λειτουργούν υπό τον ίδιο φορέα και ότι οι άδειες λειτουργίας των πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων δεν θα μεταβιβάζονται σε άλλον φορέα, ανεξάρτητο από τον φορέα εκμετάλλευσης των παραπάνω επιχειρήσεων, ισχυροποιεί το επιχείρημα, ότι οι εξαιρέσεις είναι αναλογικές και κινούνται στο πλαίσιο του αναγκαίου, καθώς με τους περιορισμούς που τίθενται δεν καταλείπονται περιθώρια κατάχρησης των κείμενων διατάξεων για τις θεσμοθετημένες τιθέμενες αποστάσεις. Τέλος, οι ειδικότερες διατάξεις που προβλέπουν ότι για τη μεταφορά πτηνο-κτηνοτροφικής μονάδας σε άλλες εγκαταστάσεις ή για την προσθήκη νέων κτηριακών εγκαταστάσεων ή για ανακατασκευή αυτών, απαιτούνται νέες άδειες ιδρύσεως και λειτουργίας κρίνεται αναλογικός, καθώς δεν δύναται διαφορετικά να ελεγχθεί η επιχείρηση. Αντίστοιχα, η εξαίρεση που εισάγει ο νομοθέτης, στην περίπτωση προσθήκης των κτηριακών εγκαταστάσεων ή ανακατασκευής αυτών που γίνεται με σκοπό τη βελτίωση της επιχείρησης, χωρίς να αυξηθεί ο ζωϊκός πληθυσμός, να απαιτούνται νέες άδειες ιδρύσεως και λειτουργίας, αλλά χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι νέες αποστάσεις που ισχύουν, αλλά εκείνες (οι αποστάσεις) που ίσχυαν, όταν ο ενδιαφερόμενος είχε λάβει την άδεια εκτός και αν αυτές, τότε, ήταν μεγαλύτερες, κρίνεται επίσης, αναλογικός. Τέλος, η πρόβλεψη ότι οι ελάχιστες αποστάσεις δεν ισχύουν, όταν πρόκειται να δημιουργηθούν εγκαταστάσεις, χώροι ή δραστηριότητες που εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και χρήζουν προστασίας, υπό τον όρο προηγούμενης καταβολής από τον φορέα που είναι υπαίτιος για την μετεγκατάσταση της πτηνο-κτηνοτροφικής εγκατάστασης, πλήρους αποζημίωσης στον ιδιοκτήτη της πτηνο-κτηνοτροφικής εγκατάστασης, κρίνεται αναλογικός, καθώς αποζημιώνεται ο ιδιοκτήτης και, επίσης, μεταφέρεται η εγκατάσταση και διαφυλάσσεται, εντεύθεν, η υγεία των πολιτών.

3) Μη διάκριση

40. Η εν λόγω προϋπόθεση δεν εισάγει διάκριση ανάλογα με την ιθαγένεια ή, όσον αφορά τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την έδρα τους. Συνεπώς, δεν είναι αντίθετος με τη διάταξη του άρθρου 56 ΣΛΕΕ (πρώην 49 ΕΚ) ούτε και οδηγεί σε περιορισμό στην ίδρυση πτηνο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, ούτε και περιορίζει τον ανταγωνισμό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή θεωρεί ότι για τα αιτήματα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην έκταση που αυτά ήθελε θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 3919/2011 με βάση τα όσα ειδικότερα στο σκεπτικό εκτίθενται, συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, και κυρίως της δημόσιας υγείας, για τη διατήρηση των περιορισμών αυτών, με την επιφύλαξη των επιστημάνσεων που αναφέρονται στο σκεπτικό, καθώς οι προτεινόμενοι περιορισμοί εκπληρώνουν τα κριτήρια της αρχής της αναλογικότητας, συνιστούν πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτηση των επιδιωκόμενων επιτακτικών λόγων δημοσίου συμφέροντος, και τελούν σε εύλογη αναλογία προς τη σπουδαιότητα τους εξ επόψεως εντάσεως επέμβασης στη σφαίρα της οικονομικής ελευθερίας.

Ειδικότερα:

α) Για τους κρεοπώλες και εκδοροσφαγείς: Αρκεί η αναγγελία του ν. 3919/2011 για την άσκηση του επαγγέλματος. Προτείνεται, όμως, να διατηρηθεί ως προαπαιτούμενο η βεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης σε Σχολή Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και να προβλεφθεί ρητά η δυνατότητα άσκησης του επαγγέλματος και από πτυχιούχους τυχόν ιδιωτικών πιστοποιημένων ιδρυμάτων. Επίσης, προτείνεται να ληφθούν μέτρα ώστε να περιοριστεί ο χρόνος αναμονής εκπαίδευσης στις Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β) Για τις πτηνο-κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις: Αρκεί η αναγγελία του ν. 3919/2011 για την άσκηση του επαγγέλματος. Συντρέχουν, όμως, επιτακτικοί λόγοι υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, και κυρίως της προστασίας της δημόσιας υγείας, για τη διατήρηση των περιορισμών ελάχιστων αποστάσεων, μεταξύ της πτηνοτροφικής μονάδας από οικισμούς και χώρους που χρήζουν προστασίας.

Η Γνωμοδότηση εκδόθηκε την **27^η Ιανουαρίου 2012**.

Η Γνωμοδότηση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος και Συντάκτης της Απόφασης

Δημήτριος Κυριτσάκης

Η Γραμματέας

Παρασκευή Α. Ζαχαριά